

aquí BERGUEDÀ

SETEMBRE 2023 NÚMERO 142
Edita: Bifidus Produccions Distribució gratuïta

LES 15 EMPRESSES
QUE MÉS FACTUREN
DEL BERGUEDÀ

Rànquing de les companyies
més potents de la comarca

L'HOSPITAL DEIXA
DE DIR-SE SANT
BERNABÉ

Ja preparen el nou rètol,
que dirà 'Hospital de Berga'

LLUÍS MALÉ, EL GUINER DE TOT UN POBLE

Els rei dels fogons
d'Avià es jubila
després de mig segle
a la cuina de l'escola

ROSA/LA FOTOGRAFICA

PROTEGIM
ELS SOMRIURES
DEL FUTUR

Soluciones Dentals

BERGA

Obrim de dilluns a dissabte
de 9h a 21h

i moltes
més!

Pere II, 7 baixos A · BERGA · Tel. 93 822 10 11

SERVEI D'URGÈNCIES **670 005 005**

TORNA LA **Berga Bolet**
2023

7 D'OCTUBRE

Reserva't
la data!

 berga comercial

Per a més
informació:

Ajuntament
de Berga

CCAM
Comitè de Control
d'Activitats
de Catalunya

 Diputació
Barcelona

 Consell Comarcal
Berguedà

 Agència de
Desenvolupament
del Berguedà

 El Berguedà
terra de futurs

Es jubila Lluís Malé, el cuiner de totes les generacions d'Avià

Va arribar al menjador de l'escola d'Avià a finals dels 70 sense haver complert la majoria d'edat. Aleshores ja havia treballat un parell d'anys al restaurant de Queralt, però era tot un adolescent disposat a entomar el repte de ser el primer cuiner del menjador de l'escola. Se'n va sortir tan bé que, amb els anys, es va convertir en el cuiner de tots els àpats populars i també del centre de dia. Aquest curs, però, es treu el davantal.

TEXT **Marc Canturri** FOTOGRAFIA **Rosa/La Fotogràfica**

14

BERGA

780.000 euros l'any per netejar més bé els carrers

L'Ajuntament prepara el contracte més gran de la història per posar al dia la neteja viària de carrers i parcs de la ciutat.

18

BAIX BERGUEDÀ

Els nous vestidors de la piscina de Gironella

L'Ajuntament es prepara per un any d'obres per fer un edifici de serveis i un bar-restaurant a la piscina municipal.

20

ALT BERGUEDÀ

El passatge secret de Borredà ja es pot travessar

Obert el pas del traginers, un camí entre carrers que havia estat ocult durant dècades. L'Ajuntament l'ha restaurat.

26

ENTRE RIVALS

Marc Bernal, la nova promesa del Barça

El migcampista berguedà, de només 16 anys, ha fet la pretemporada amb el Barça Atlètic abans de fer el salt al juvenil.

28

SORTIM

Per la Gala, Roger Mas canta a Queralt

Un extens programa cultural dona més múscul a la Gala de Queralt i el centenari de la cova de la troballa.

L'ENQUESTA

Estàs satisfet/a amb les hores d'atenció al consultori a l'estiu?

SÍ
21%

NO
79%

VOTA A LA PRÒXIMA

Estàs d'acord que l'hospital deixi de dir-se Sant Bernabé?

aquibergueda.cat

EL NOM

ROSA CASTILLA

La Fotogràfica

Un vídeo

seu de 20 segons dels nans vells, gravat des de l'Ajuntament, ha aconseguit fer-se viral a tot el món, i ha ensenyat la Patum a més de 10 milions de persones. Ha estat seleccionat per EarthPix, la comunitat de viatgers número 1 del món a Instagram.

POLÍGO

Una planta de residus a la Vall dan

¶ **L'empresari Fèlix Pasquina** vol fer una planta de tractament de residus de la construcció al polígon de la Vall dan de Berga. A través de l'empresa Reciclatge Mòbil del Berguedà, ha demanat la llicència ambiental a l'Ajuntament i, si no hi ha cap problema, obrirà en un espai del camí de Ballús.

La planta es vol instal·lar en una parcel·la on ara mateix no hi ha cap nau construïda i funciona com un pàrquing. Ocuparà una superfície de 3.000 m². L'empresa preveu que l'activitat doni feina a dues persones i, tot i el soroll de les trituradores, creu que és "compatible" amb l'activitat industrial del polígon.

EL MÉS LLEGIT AGOST AQUIBERGUEDA.CAT

1

Tempesta al Berguedà: rieres plenes, neu, 50 mm a Queralt i esllavissada a Coll de Pal

2

Apunyalen un home de 41 anys al centre de Berga

3

La doctora falsa de Berga va enganyar els seus pares i la parella: creien que tenia títol

LA FRASE **ABEL GARCIA** Portaveu del PSC a la regidora Rosa Rodríguez (CUP)

"Felicitats, ha demostrat voluntat de consens, així s'han de fer les coses"

Un túnel de diferència

Xavier GUAL
@xaviergual

El nord ric i el sud pobre és un axioma replicat a molts indrets occidentals. A la Serra del Cadí també. Ho explica sovint Miquel Spa, el meu admirat periodista septentrional. Mentre a la Cerdanya edificuen per a forasters a tota grua oblidant la patacada immobiliària del

2.008, al Berguedà falten pisos de lloguer social. A pocs quilòmetres amunt s'estan edificant dotze cases noves per cada 1.000 habitants i any, una bestiesa de conseqüències previsible (i fotudes). A pocs quilòmetres avall cal ocupar-se d'on fer viure a persones sense recursos per pagar un sostre. Irresponsables

urbanístics al costat de mancats. La diferència entre un lloc i un altre és un detall i mig: una vall única entre muntanyes i la moda d'unes generacions prèvies, les quals van convertir Puigcerdà i els seus entorns en un punt a on calia ser-hi per fruir o fer-se veure. Ara, en certs ambients de barbeta aixecada, no

estiuajar-hi és quedar fora d'un circuit de lluentors superficials. I a favor o en contra d'això estem al Berguedà fent com les vaques veient passar trens. El bo de tot: quan hi hagi la patacada, menys dura serà la caiguda. I amb l'estiu acabat, l'esperarem ben distrets amb els bolets. Si el canvi climàtic no ens els delma.

NO HI HA RES MÉS BO QUE EL SARDÀ

Cada dia tria un BON MENÚ!!!

A escollir entre 4 primers i 4 segons

cuinem amb
molt de gust
des de 2001

TANCAT PER VACANCES · Del 28 d'agost fins al 13 de setembre (inclosos)

Plaça Tarascón, 6 · BERGÀ

Tel. 93 821 39 99

FOC OFF

FOC OFF ÉS UN RETRET A LES PERSONES QUE COMETEN IMPRUDÈNCIES. *FOC OFF* ÉS UN CLAM PER MANTENIR ELS BOSCOS LLIURES D'INCENDIS.

CANVI CLIMÀTIC, SEQUERA, ONADES DE CALOR...
AQUEST ANY, MÉS QUE CAP ALTRE,
FOC OFF A LES IMPRUDÈNCIES.

SI VEUS FOC O UNA COLUMNA
DE FUM, TRUCA AL

Diputació
Barcelona

incendis.gencat.cat

Generalitat
de Catalunya

Per la teva seguretat,
sempre endavant

Un agost intens de festes majors multitudinàries

El Berguedà deixa enrere un mes d'agost amb un calendari molt espès de festes majors. La de Gironella ha estat la més multitudinària. Durant una setmana, Sant Roc 2023 va reunir algunes de les millors orquestres del país i els grups més de moda entre els joves, com Buhos i 31 FAM (foto). A més, la celebració va servir també per presentar en públic la nova figura festiva de Gironella, un lleó, que sortirà cada any per Sant Roc i per Sant Marc. DAVID FONT

FÍGULSPÈDIA
Jaume
FÍGULS
@humorjaumefiguls

FAIG COURE
Fabrico cables

BULL
Què vols?

MONGETA
Religiosa petita i menuda

OUS ESTRELLATS
Patacada als testicles

BIENNIAL ROMANIC BERGUEDA

reserves:

MONESTIR SANT LLORENÇ

guardiola de berguedà

festival arts per la vida, setembre 2023

dissabte dia 2, 19:00h

- Moscato Trio - Tango clàssic

diumenge 3, 13:00h

- Confinaps - Vermut musical

dissabte 9, 19:00h

- Arcattia - La Bicicleta de Vivaldi

diumenge 10, 12:30h

- Entrecordes - Vermut musical

dissabte dia 16, 19:00h

- G. Morató/M. Viallba

Una vintena de dits

diumenge 17, 12:30h

- La Briva - Vermut musical

dissabte 23, 19:00h

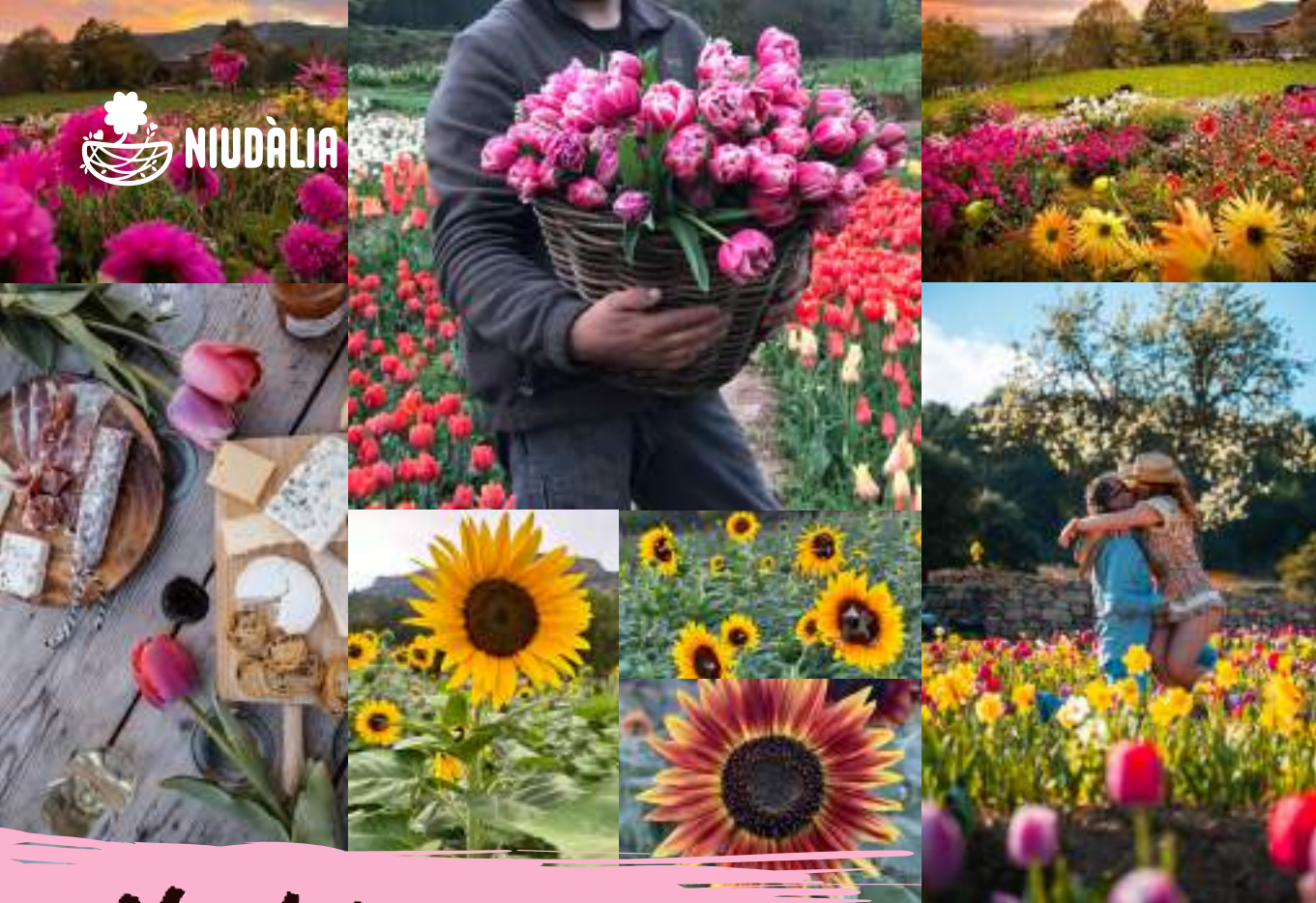
- Cia. Tips - Cartes Mahalta

dissabte 30, 19:00h

- Orquestra guitarres Barcelona

www.civitascultura.org

Niudàlia. Un oasi floral

**Descobreix el camp floral
més gran de Catalunya**

- Visites guiades
- Pícnics
- Rams de flors
- Sessions de fotografies
- Espai per a esdeveniments

**Reserva d'entrades i més informació:
www.niudalia.es**

Entrada: Adults 8€ · Nens 6€ (de 3 a 12 anys, inclosos)

 Niudàlia Flower Farm · info@niudalia.es · 623 16 27 75

Desfer maletes

Anna E. PUIG
@annaepuig

Lestiu va tocant a la seva fi i, hàgim viatjat molt lluny o ben a prop, encara que no ens hàgim mogut de casa, és hora de desfer les maletes del període més alegre de l'any i anar replegant les coses escampades, anar guardant els millors dels records en calaixets per anar-los

obrint quan la rutina ens persegueixi, quan la foscor de l'hivern ens provi d'avorrit. Perquè és a l'estiu quan carreguem piles, quan omplim els dies de noves olors i nous gustos, quan canviem més sovint de decorat i incorporarem nous personatges als nostres dies... Però això no hauria de ser una excepció, hauríem de

tenir la mirada ampla i el cor obert tot l'any, allà i aquí, perquè la vida és compartir i descobrir, tenir inquietuds i ganes de saber, de fer i desfer. Quan els dies s'escurcin, quan el fred que tant hem desitjat aquests mesos de calor extrema ens torni el nas vermell, quan pensem que volem que vinguin els dies

sense pressa i el cul en remull, només hem de pensar una cosa: l'estiu etern depèn de nosaltres perquè no és només una estació de l'any sinó una manera de viure. Desfeu les maletes, sí, poseu rentadores, també, però no plegueu les ganes de somriure i, sobretot, les ganes de viure compartint.

Una altra pagueta per a Abel Garcia

David COLS
@elcols

BERGUEDA
ONLINE

A principis d'agost, ens assabentàvem de que Abel García, actual numero 1 del PSC de Berga, cobrarà gairebé 5.400 euros bruts al mes, amb catorze pagues l'any, com a assessor de l'àrea d'Esports de la Diputació de Barcelona en el mandat que comença.

És per aquest motiu que l'associació Amics Socialistes del Berguedà (ASB) s'ha posat en marxa per a aconseguir un petit sobresou per al seu estimat líder amb l'esperança de que el gurú socialista pugui aconseguir, ara sí, un nivell d'ingressos que li permeti viure amb dignitat a la capital del Bergue-

dà, cosa que ell ha manifestat que fins ara no ha pogut fer (per falta d'oportunitats a la comarca). La presidenta de l'associació ASB, Laila Pagueta, ha explicat a aquest mitjà les sensacions que comparteixen els votants socialistes: "Ara es l'hora d'apretar! Si algú estigués disposat

a pagar-li deu o dotze mil eures més al nostre Abel, segur que ell podria fer l'esforç de venir a viure en aquesta ciutat que tant anhela governar! L'Abel és una persona molt vàlida! No ho sé, potser el podrien agafar a l'hospital, a cobrir la plaça de fals metge, ara que ha quedat vacant...".

Incendi als pisos públics

☛ Un incendi va cremar el 16 d'agost un munt de trastos i deixalles que hi havia acumulats al pàrquing del bloc de pisos de lloguer social del carrer Mossèn Espelt de Berga. És la tercera vegada que es cala foc a l'edifici. Els veïns es queixen de falta de manteniment i adverteixen que la porta del garatge estava oberta, de manera que qualsevol hi podia entrar per deixar-hi escombraries o mobles vells. L'immoble és propietat de la Generalitat i l'Ajuntament té un conveni pel qual pot utilitzar dos d'aquests habitatges com a pisos d'emergència.

LA PARAULA

Amiant

☛ S'ha retirat l'uralita de la teulada de la casa del conserge de l'escola Santa Eulàlia i de teulades interiors de Sant Joan. El material és potencialment cancerigen.

Som una empresa manresana especialitzada en la construcció i la gestió integral de projectes i obres, oferint un servei claus en mà perquè no t'hagis de preocupar de res durant la reforma. Truca'ns per més informació!

Els Reis Mags ja han arribat a Gironella
i et porten **1 REGAL**

Contracta la fibra fins a **1GB**
I NO PAGUIS FINS AL 2024
SENSE LLETRA PETITA NI PERMANÈNCIA

Arriba la **fibra de proximitat**
que t'ajuda a estalviar

info@berguedafibra.cat

 930 462 500 621 244 033

Consulta totes les nostres tarifes a: www.berguedafibra.cat

El santuari de Queralt tindrà una pàgina web

BERGA

Tornen els camins escolars

9 **Després d'un any sense** oferir el servei, aquest curs l'Ajuntament de Berga tonarà a gestionar els camins escolars fins a Sant Joan i Santa Eulàlia. El consistori ha tret la gestió del servei a licitació. Hi haurà monitors per anar i per tornar de les escoles.

9 **Durant un any**, l'Ajuntament no ha fet els camins escolars per incapacitat tècnica. Havia de convocar un concurs públic, i l'aleshores regidor d'Educació, Eloi Escútia, va admetre que no ho havia pogut fer, cosa que va provocar les crítiques de l'oposició, sobretot de Junts.

LA XIFRA

422

9 **Els pisos de lloguer** a Berga costen de mitjana 422 euros, i això és el rècord històric, superant el pic del boom immobiliari, el 2008. Tot i això, continuen lluny de la majoria de capitals veïnes.

JORDI FERRAGUT JAUME FÀBREGAS

TERAPÈUTIC

UNA COMÈDIA DELIRANT

TEATRE · ATENEU D'AVIÀ
Diumenge 17 setembre · 18:00h

Amb JORDI FERRAGUT que va interpretar "Tomàs" al programa de TV3 "EL LLOP"

Fusta i bioconstrucció: un binomi de futur

La fusta en la construcció ha estat un material utilitzat des de temps immemorials. Durant el darrer segle el seu ús en construcció ha minvat en detriment d'altres material com el formigó o l'acer, que van adquirir un avantatge competitiu en permetre solucions constructives que la fusta massissa no podia assolir, tot i que poden ser molt més costosos de producció i amb externalitats negatives per al medi ambient. El segle XXI, però, ens presenta uns paradigmes socials i ambientals nous que obliguen a repensar els sistemes constructius. La bioconstrucció en fusta es presenta com una de les millors solucions constructives i la més sostenible i respectuosa amb el medi ambient, essent una alternativa als materials de construcció convencionals. És per aquest motiu que la construcció de tot tipus d'edificis amb estructura de fusta s'està incrementant els darrers anys, i la previsió és de que continuarà en augment. La Generalitat de Catalunya adoptà el 23 de juny de 2015 un Acord de Govern en virtut del qual es va comprometre a fomentar l'ús de la fusta per activar la gestió forestal sostenible dels boscos i la prevenció dels incendis forestals. Una de les mesures més importants que contempla aquest text és el la Incorporació de fusta i productes derivats en la nova construcció i en la gran rehabilitació d'edificis que promou l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic. Entre altres mesures, també fomenta la certificació forestal i d'una marca de garantia per a la comercialització de la fusta de Catalunya i productes derivats que permeti la seva identificació amb garantia de proximitat, sostenibilitat i qualitat en els mercats locals i també en els mercats exteriors. En aquest àmbit, els ajuntaments tenen un paper fonamental en la promoció de l'ús de la fusta com a administració i com a promotors de construccions d'equipaments i edificis propis.

Per altra part, no hem d'oblidar que l'ús de la fusta municipal permet una gestió sostenible dels boscos ja que els ens locals són propietaris de prop del 20% dels boscos a Catalunya i per tant són directament responsables de la seva protecció i valorització. Per tant, els consistoris municipals com a administracions més properes als ciutadans tenen l'oportunitat de contribuir a través de l'exemple a la millora de les condicions de l'edificació als municipis. Des de l'Agència de Desenvolupament del Berguedà, s'ha dut a terme el Programa ocupacional i de desenvolupament local del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC), en el marc dels projectes innovadors i experimentals centrat en els àmbits de la gestió forestal i de les solucions constructives amb fusta a la comarca del Berguedà. Una de les accions del projecte té per objectiu donar resposta a les necessitats col·lectives de manca de professionals qualificats a la cadena de valor forestal i de la bioconstrucció i establir els perfils professionals concrets a abordar en el projecte. Actualment hi ha pocs professionals ben qualificats en la posada d'aquest sistema estructural/constructiu. Per aquest motiu, l'Agència de Desenvolupament del Berguedà ja ha impulsat programes per donar resposta a les necessitats de la comarca en els àmbits de la gestió forestal i properament abordarà la bioconstrucció amb solucions constructives amb fusta, amb la posada en marxa d'una formació d'iniciació d'instal·lació i muntatge de fusta constructiva dirigida a persones que vulguin formar-se i treballar en aquest sector i ofici en creixement i així donar resposta a les demandes que fa el sector de disposar de més professionals per a les seves empreses. Aquesta formació està prevista pel mes de setembre, tindrà una durada de 65 h i es realitzarà gràcies a la col·laboració d'una de les Empreses més representatives

del sector: Maderas Cunill S.A MACUSA. Sense anar més lluny, el passat juny, la tercera edició de Firhàbitat a Avia, va acollir la trobada final del projecte HybridTim, una iniciativa a nivell europeu finançada pel programa Erasmus+ que pretén generar eines docents per afrontar els nous reptes de la formació en construcció amb fusta en alçada. Tal i com explica la directora de la Fira de la Bioconstrucció i l'Eficiència Energètica, Rosa Prat, la bioconstrucció és una disciplina que utilitza materials de construcció naturals i renovables, com la fusta, per a la construcció d'edificis sostenibles. És per això que la gestió forestal sostenible és clau per assegurar la conservació dels recursos forestals i el camp de la bioconstrucció és una opció per al seu aprofitament responsable i eficient. Per assegurar una utilització responsable de la fusta en la bioconstrucció, és important establir certificacions forestals com el Forest Stewardship Council (FSC) que garanteixen que la fusta prové de boscos gestionats de manera sostenible. Aquests sistemes de certificació promouen la protecció de la biodiversitat, la gestió adequada dels recursos hídrics i la preservació dels drets dels treballadors forestals. A més, una gestió forestal sostenible contribueix a la reducció de l'emissió de gasos d'efecte hivernacle i l'absorció de diòxid de carboni, ajudant a mitigar el canvi climàtic. Mitjançant la utilització de fusta certificada, la bioconstrucció pot contribuir a la conservació dels boscos

i la promoció de pràctiques responsables. Per altra banda, amb la voluntat de donar resposta a les necessitats i als professionals del sector de la bioconstrucció del territori, aquest 2023 s'ha impulsat el Gremi de la Bioconstrucció de Catalunya i l'Escola de Formació Professional en Bioconstrucció, que promourà formacions per cobrir les demandes generades pel creixement del sector. La transició de l'economia lineal de consum a la circular ja ha començat i qualsevol producte, construccions incloses, que no sigui completament recuperable i introduïble de nou en el cicle de materials o que generi residus no serà admissible. Els grans sectors econòmics són resistents al canvi i la construcció no n'és una excepció. Però la demanda d'edificacions saludables que incorporin productes naturals i que prescindeixin de productes nocius cada cop és més important. En qualsevol cas, els productes fusters són renovables, sostenibles, biodegradables, poc intensius energèticament, naturalment aïllants i transpirables, tecnològics, resistents, optimitzats i eficients tenen un gran futur en la construcció. Tot això fa pensar que els diversos sistemes construccions amb fusta ocuparan al Berguedà un lloc molt més destacat del que han vingut fent-ho fins ara, i per tant, generarà nous perfils professionals per ocupar llocs de treball provinents de la transformació en el sector de la construcció.

Aquesta acció està subvencionada pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc del Programa de projectes innovadors i experimentals

Lluís Malé

**“M’ha agradat molt
la meva feina. De
seguida vaig notar que
la cuina de l’escola
era el meu lloc”**

Es jubila una de les grans ànimes d'Avià: el cuiner de l'escola, del centre de dia, de les festes populars i de centenars de famílies per Nadal

TEXT **Marc Canturri** FOTOGRAFIA **Rosa/La Fotogràfica**

Des de Cal Teuler fins a La Plana. Des del Molí del Castell fins a Sant Serni. Preguntis a qui ho preguntis, qualsevol avianès respon el mateix: el Lluís és molt més que el cuiner de l'escola. Ara s'ha jubilat, gairebé mig segle després d'aterrar al menjador del centre. Pel camí, però, no només ha alimentat generacions d'alumnes, sinó que també ha fet dinars a la gent gran del centre de dia, als usuaris del Taller Coloma, als comensals d'àpats populars i, fins i tot, a famílies que han anat a picar-li la porta per oblidar-se de cuinar en grans celebracions. I mai s'ha anunciat enlloc. Tot, gràcies al boca-orella i a la traça davant els fogons.

La mare, la primera mestra

Sempre l'ha fascinat la cuina. La seva família va arribar a Avià quan ell tenia 3 anys. Venien d'una casa de pagès lleidatana i en buscaven una a prop de Berga perquè el seu germà volia ser mecànic i aquí es podia formar. Van anar a parar a Cal Janó i ell va anar a classe a les antigues escoles d'Avià fins a 8è d'EGB. L'últim trimestre del curs, però, ja el va fer a l'escola actual, on al cap d'uns anys es faria un fart de fer dinars.

Recorda que, a casa, qui cuinava sempre era la mare. Però un diumenge anava molt atrafegada i no va poder-ho fer. Ell sempre l'observava mentre feia el dinar i aquell dia li va dir si podia provar de fer-lo. "Li devia agradar molt perquè, quan el va tastar, em va dir que potser serviria per treballar a Queralt", recorda. D'entrada en va treure ferro, però la seva mare -"que era molt bona cuinera"- va anar a demanar feina per ell al restaurant del santuari. I el van agafar com a auxiliar de cuina els caps de setmana. En aquella època, treballar a Queralt eren paraules majors: "No hi havia molts dels restaurants que hi ha ara i, des de Setmana Santa fins al setembre -l'època de batejos, comunions i casaments- cada cap de setmana estava ple". Ell hi va aterrar sense saber més que el que havia vist a la cuina de casa, mentre la mare feia el dinar. Recorda que el primer dia li van posar setanta truites de riú al davant i li van dir que les netegés. "No sabia per on agafar-m'hi", apunta. Però, a poc a poc, va anar agafant pràctica i va acabar treballant-hi, també, entre setmana. Això va portar-lo a viure dos anys a Queralt. "La meva feina era a la cuina, però quan s'havien de fer altres coses també m'hi havia d'agafar. I allà a dalt sempre n'hi havia, de feina a fer", comenta.

L'arribada a la cuina de l'escola

Al cap de dos anys, però, els que l'havien contractat van deixar el restaurant i es va quedar sense feina. Aleshores va ser quan el van venir a buscar per portar el nou menjador de l'escola d'Avià. Fins llavors, no n'hi havia. "De seguida vaig sentir que la cuina de l'escola era el meu lloc", recorda. Tot i això, apunta que els

inicis no van ser fàcils: "El primer dia vaig fer una paella de ceba per fer macarrons i me la van tirar sencera a les escombraries perquè el que se'n cuidava de l'escola deia que n'havia fet massa. Vaig pensar que si arribava a Nadal, ja seria molt". I n'hi ha passat gairebé 50, de Nadals, a l'escola.

Un treballador incansable

En tots aquests anys, ha viscut un munt de canvis des de la cuina. El més impactant: el nombre de comensals. El primer any de menjador hi havia una seixantena d'infants i aquest últim, gairebé 200. I recorda que a principis de segle s'havien acostat als 260.

A més, durant una època, quan els alumnes de l'escola tornaven a classe, el Lluís també havia de fer el dinar als usuaris del Taller Coloma. "No em donaven més diners i no em sabia pas greu, m'ho passava molt bé amb la canalla. Però era tota una pallissa", reconeix.

Aleshores el Lluís era un treballador de l'Ajuntament. Això implicava que també s'ocupava de cuinar els àpats de les festes locals. Més endavant, s'hi van sumar els àpats del centre de dia. I també les peticions de particulars, sobretot quan s'acostaven festes. "Algun Nadal havíem arribat a fer 1.000 menús", assegura.

Tot plegat ha portat el Lluís a treballar pràcticament els 365 dies de l'any durant mig segle. De fet, quan era més jove, combinava els serveis a l'escola amb altres feines a restaurants, en caps de setmana, i també amb formacions en cuina. "M'ha agradat molt la meva feina, tota la vida", justifica.

I d'anècdotes -diu-, en té a cabassos: "A vegades penso que algun dia en podria fer un llibre". Recorda, per exemple, que, abans, les finestres de la cuina de l'escola no tenien les mosquiteres que hi ha ara. Són finestres molt grans i, als nens, sempre els ha agradat molt jugar. Doncs bé, un dia a algú se li va ocórrer llançar un gripau cap a dins de la cuina, amb la mala fortuna que va acabar dins l'olla on el Lluís feia el dinar. "Vaig haver-lo de tirar tot i tornar a començar", recorda, tot rient.

La nova etapa: "Vull viure tranquil"

Des de fa uns 20 anys, no forma part de la plantilla de l'Ajuntament, sinó que va fer la seva pròpia empresa i el govern va contractar-lo per al servei de menjador. Ara, amb la jubilació, l'empresa es dissol, però n'arriba una altra que li és ben coneguda. Una de les noves responsables és la dona del seu nebot, que, a temporades, l'ha ajudat a la cuina, i ara agafa el timó. Ell n'està "molt content" i diu que, sempre que calgui, els donarà un cop de mà. Però té clar que ha tancat una etapa i té ganes de gaudir de la nova: "Vull viure tranquil. M'agrada caminar, llegir, els documentals, viatjar... I ara és el moment de fer-ho". I, tot i que recorda que durant la pandèmia va trobar a faltar els fogons de l'escola, creu que ara serà molt diferent: "No és el mateix quan t'imposen una cosa, que quan decideixes fer-la tu".

El contracte més gran de la història per la neteja viària

L'Ajuntament prepara una licitació de 780.000 euros l'any

COSTOS DEL SERVEI DE NETEJA 2023

Personal	493.373 €	63,3%
Combustible	38.511 €	4,9%
Reparacions i manteniment	68.387 €	8,8%
Maquinària	88.016 €	11,3%
Assegurances	4.841 €	0,6%
Despeses generals	41.588 €	5,3%
Benefici de l'empresa	41.588 €	5,3%
Campanyes i control	3.466 €	0,4%
SUBTOTAL	779.769 €	
IVA (10%)	77.977 €	
TOTAL	857.746 €	

L'AJUNTAMENT DE BERGA

prepara un contracte de 780.000 euros l'any (858.000, amb l'IVA) per millorar la neteja dels carrers de la ciutat. Quan se signi, serà el contracte més gran de la història de l'Ajuntament, perquè es farà per vuit anys, i amb un import que probablement superarà els sis milions d'euros.

La partida més important, un 63,3%, és per pagar les nòmines dels treballadors. Però destaca també el capítol per finançar la maquinària: 88.016 euros l'any. El contractista haurà de fer un "esforç inversor important" perquè el sistema que vol l'Ajuntament "té un elevat grau de mecanització i requereix de màquines escombradores" noves que ajudin a millorar el servei, diu el document d'estructura de costos que ja es pot consultar al tauler d'anuncis municipal. La plantilla estarà formada per una quinzena de persones, que es repartiran les fei-

nes: escombrar a mà, portar les màquines i netejar amb aigua a pressió. Tres persones es dedicaran exclusivament a escombrar al nucli de Berga, i hi haurà serveis específics per a les urbanitzacions i per al polígon industrial de La Valldan.

Netejar més sovint

El nou contracte incorporarà dues millores importants: l'empresa s'ocuparà de les zones verdes –ara les neteja la brigada de jardineria– i passarà més sovint pels carrers més bruts. El primer tinent d'alcalde, Aleix Serra, adverteix que l'augment de freqüències es farà en llocs puntuals: "En moltes zones no caldrà, perquè creiem que ja es netegen correctament, i a més, a l'altra banda de la balança, pesen també els increments de costos: ha de ser un cost que puguem pagar". Fa 25 anys, el 1998, l'Ajuntament de Berga va signar l'últim contracte de neteja viària. Des del

MÉS CARRERS El contracte contempla també netejar zones verdes

2015, està caducat, i el ple de l'Ajuntament ha d'anar aprovant una per una les factures extra per l'increment de costos i pels serveis que no es van preveure en el seu moment però que s'han de prestar. El nou contracte també contempla això: netejar carrers que el 1998 ni existien.

Amenaça de vaga

El 2021, el Tribunal de Comptes va prohibir que els preus s'actualitzessin i, per tant, l'Ajuntament abonava les factures amb les tarifes fixades el 2015, moment en què va caducar el contracte. Això ha fet que l'actual empresa concessionària, Tractaments Ecològics, i de retruc, els treballadors, cobressin tard i malament, fins al punt que la plantilla va arribar a amenaçar de convocar una vaga. Després de mesos de feina, l'Ajuntament ja té redactats els plec de la licitació per al nou concurs, que preveu aprovar al ple municipal.

Cal Rosal arregla la carretera

Una mitjana i passos de vianants per reduir la velocitat dels cotxes

LA VELOCITAT MÀXIMA PERMESA a l'entrada de Cal Rosal baixant de Berga és de 40 km/h. Però pocs conductors respecten la limitació, i els més ràpids –un 15%– travessen el pont del Llobregat a 76 km/h o més. Els controls de trànsit hi han arribat a detectar conductors a 96 km/h.

Per això, la Diputació de Barcelona, propietària de la carretera C-16z, prepara un paquet d'obres entre l'antic restaurant El Centre i la rotonda de la plaça de l'Estació encaminades a reduir la velocitat dels conductors i a facilitar la vida als vianants.

Una nova mitjana a l'açada de la fàbrica

El més destacat és la construcció d'una mitjana per separar els dos carrils a l'altura de l'entrada de la fàbrica. En aquest tram, es reduiran els vorals, que ara són molt amples, i segons la Diputació, donen als conductors la sensació que estan circulant per una carretera interurbana i no pas per dins d'una població. Quan els cotxes s'acostin a la mitjana, en sentit nord i en sentit sud, s'hi trobaran uns illots de formigó que els obligaran a girar lleugerament a la dreta i a reduir la velocitat.

Passos de vianants

També hi haurà dos nous passos de vianants: un, permetrà creuar la carretera des de davant de la fàbrica fins a l'entrada del pont del Llobregat, a l'altura del camí que duu a l'antiga escola.

I l'altre serà entre l'antiga botiga de la Maria Grandia i l'edifici de l'economat. En aquest punt, ja hi ha un pas de vianants subterrani, però es troba en mal estat, i molta gent travessa per la carretera per no haver de baixar i pujar les escales. Finalment, la Diputació té previst també construir un altre illot de formigó de color vermell a l'entrada de la rotonda que hi ha un cop travessat el pont del Llobregat, baixant de Berga.

Rodabike Cambrils, tots els serveis que necessites per viure l'experiència ciclista completa

Descobreix **Rodabike Cambrils**, el teu aliat perfecte per a una **experiència ciclista** inoblidable a la Costa Daurada. Amb més de 10 anys d'experiència, ofereix lloguer de bicicletes de primera qualitat, guies professionals i viatges especialitzats en destí. Explora els **paisatges idíl·lics de mar i muntanya de Cambrils** amb un suau clima mediterrani i gaudeix dels 2.000 km de carreteres asfaltades.

Rodabike Cambrils Cycling Holidays

Més info: 687 28 13 06 | cyclingholidays.es

Enoturisme, una excusa 'deliciosa' per visitar el Bages

Més de 30 enoexperiències podràs trobar de la mà de **Ruta del vi DO del Bages**, on descobriràs **la vinya i el paisatge a la falda de Montserrat** de manera activa: ruta amb bicicletes, pícnic i brunch entre vinyes, maridatge i molt més! T'hi espera un patrimoni vinícola únic al món amb autèntics tresors a peu de vinya. Respira la cultura del vi d'aquesta terra, enamora't dels paisatges espectaculars del Geoparc de la Catalunya Central i endinsa't entre vinyes envoltades de bosc, farigola i romaní.

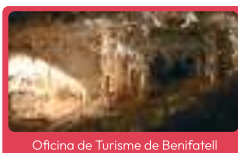

Ruta del vi DO Pla de Bages

Més info: 936 93 03 50 | www.rutadelvidobages.cat

Visita les Coves Meravelles i el Llagut Benifallet

Benifallet ofereix una visita a **les Coves Meravelles**, 40 minuts inesborrables passejant enmig d'una riquesa de formacions per endinsar-se a les entranyes de la terra. Després de la visita, s'acabarà **navegant pel riu Ebre** amb el **Llagut Benifallet** durant una hora, apreciament el seu bosc de ribera, la seva fauna i la seva màgia.

Oficina de Turisme de Benifallet

Més info: 977 462 334 | www.benifallet.cat/turisme

Adeu a Sant Bernabé

Després de més de 700 anys d'història, l'Hospital de Berga canvia de nom i ja prepara la substitució de l'emblematíc rètol de la façana

L'EDIFICI DE L'HOSPITAL és a punt d'acomiar-se del rètol que llueix des de la inauguració del nou edifici, l'any 1980. El centre deixa de dir-se Hospital Sant Bernabé després de més de 700 anys d'història, i passa a anomenar-se Hospital de Berga.

El nou logotip, que s'aplicarà a la façana, l'han triat els treballadors del centre d'entre tres possibles. En un comunicat, la direcció de l'hospital explica que el logotip uneix "l'entorn natural del Berguedà, amb el verd, i l'aigua dels rius, amb el blau".

El canvi del rètol a la façana encara no té data: la direcció diu que la implantació del nou logotip es farà "progressivament". Però generarà un impacte a Berga per la tradició del nom, per la gran visibilitat de l'edifici i pel costum de veure-hi les lletres des de fa tants anys.

La direcció diu que, amb la nova imatge, l'Hospital de Berga vol expressar "el procés de transformació del

centre", que des del 2020 gestiona la Generalitat. Per això, el nou logotip podrà aparèixer també combinat amb la imatge del departament de Salut.

L'hospital és a punt de fer un salt endavant amb la inauguració del servei d'urgències, a l'edifici nou, prevista per a aquesta tardor, i amb un accés directe renovat des de la rotonda de la carretera de Ribes, al revolt dels Oms.

Els orígens de Sant Bernabé

L'Hospital de Berga té els orígens a la plaça de Sant Joan. Quan feia la tesi doctoral, la historiadora Dolors Santandreu va trobar a l'arxiu parroquial un document del 1383 que ho certifica. El notari Berenguer de Viladomat registrava la venda d'una casa i escrivia que era "prop de l'hospital". "*Prope ecclesiam Hospitalis Sancti Johannis Iherosolomitani*", diu concretament el text, és a dir: "a prop de l'església de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem".

Nou logotip, escollit pels treballadors. HOSPITAL DE BERGA

Segons el doctor Lluís Guerrero, el nom de Sant Bernabé es pot considerar que va lligat a l'Hospital de Berga des de l'any 1290. Consta que, en aquesta data, el consell de la vila de Berga va comprar una casa per acollir-hi malalts, i hi va construir connectada una capella dedicada a Sant Bernabé, "amb un cementiri situat a la part posterior per enterrar-hi els que hi morissin". "És per això que, des d'aquest moment, ja parlo d'Hospital de Sant Bernabé", diu Guerrero en aquest article. Berga va tenir altres hospicis

o hospitals, però només un ha mantingut el nom durant set segles, tot i els canvis d'ubicació. Del 1290 al 2023, una història de 733 anys de Sant Bernabé, que s'acaba.

CANVI DE GESTIÓ
La Generalitat vol mostrar el canvi de titularitat amb la nova denominació

9 GUIA DE SERVEIS

Ctra. Solsona, 105
08600 - La Vallldan - Berga

M. 628 17 25 18 / 628 17 25 19
T. 93 597 05 01
e-mail: alpe-x-jardi@hotmail.com

PONS VANCELLS

Psg. de la Pau, nº 31-33 Bxs - BERGA
T. 93 821 07 88 - pujol@assegurancespujol.com
www.assegurancespujol.com

Comellas Import S.L.

Servei Postvenda

C/Sardana, 29
08600 BERGA
T. 93 821 51 51

Mobiliari interior,
tancaments exteriors i
parquets. Dissenys propis

Pol. Industrial La Vallldan
Cami de Garreta, 88-A
BERGA

fusteber@gmail.com
93 822 14 10 - fusteber.com

Encaminats a comprar el cine

Els Castellers de Berga signen un nou contracte de lloguer, amb una opció de compra que confien executar en els propers sis anys

PRIMER GRAN PAS dels Castellers de Berga per comprar el Cine Catalunya. Aquest estiu l'entitat ha signat un nou contracte de lloguer amb els propietaris que inclou una opció de compra. De fet, això últim és la principal novetat del contracte, ja que, en números, la colla pagarà el mateix que fins ara als propietaris: 600 euros. Això sí, un 80% d'aquesta quota mensual (480 €) s'aniran sumant a una bossa de diners que, en cas d'executar l'opció de compra, es descomptaran del preu (ja tancat amb els propietaris).

El contracte diu que, en cas d'una compra en menys de sis anys, el 80% del lloguer pagat es descomptarà. M.C.

Compra entre cella i cella

Aquest percentatge del lloguer -el 80%- s'anirà afegint a la bossa de diners els primers sis anys de lloguer. Després, caurà al 60%. El cas és que els castellers confien poder fer la compra en aquests primers sis anys. Abans, però, han de

passar moltes coses. Algunes, com les activitats per anar fent calaix, depenen de la colla. D'altres, com les modificacions urbanístiques, són cosa de l'Ajuntament, a qui l'entitat collarà encara més

perquè no s'encanti i posi remei a l'embolic burocràtic que des de fa anys va lligat al Cine Catalunya. El president dels Castellers, Bernat Girabal, diu que el nou contracte marca un

abans i un després en la història de la colla: "Comença una etapa que ens ha de portar a la compra". Però alerta que no podran fer-ho fins que l'Ajuntament canviï el POUM i fins que ells trobin ajuts.

JOAN Obres i Reformes

Reformes integrals de façanes i teulades
Neteges de parcel·les i jardins
Treballs de paleta
Treballs de jardins

677 367 008 · 93 822 26 29

serra sports
serrasports.es

Av. de Catalunya, 28 · Gironella · Tel. 93 825 02 86
Ctra. St Fruitós, núm 7 · Berga (Antic Tandem) · Tel. 93 196 80 41

SUCA LO PA Bar · Restaurant

torrades · amanides · planxa · plats combinats
entrepans freds i calents

MENÚ DIARI · MENÚ FESTIU

Plaça Guernika, 1 · BERGA · Tel. 93 821 26 72

Soluciones Dentals BERGA

Sempre al teu costat

FINANÇAMENT A 18 MESOS SENSE INTERESSOS

Obrim de dilluns a dissabte de 9 a 22 h **OBERT PER PATUM**

Pere II, 7 baixos A · BERGA · Tel. 93 822 10 11 **CONSULTES: 670 005 005**

La nova piscina de Gironella

L'Ajuntament és a punt de començar les obres del nou edifici de serveis, vestidors i restaurant, que obrirà l'estiu de l'any que ve

L'ANY QUE VE, SÍ. L'Ajuntament de Gironella ja ha tret a concurs les obres per fer el nou edifici dels vestidors de la piscina municipal. L'Ajuntament contempla que els treballs comencin a l'octubre, i que puguin estar llestos el maig del 2024, un any més tard del previst. El projecte es va presentar ara fa un any amb la intenció que aquest estiu ja pogués estar fet. Però s'ha retardat, i ara sí que ja comença a caminar. "La confiança és plena que ho tindrem per a la temporada que ve", diu l'alcalde, David Font.

L'edifici actual dels vestidors i del bar, molt obsolet, s'enderrocarà, i al seu lloc, es construïran dos edificis amb el mateix estil arquitectònic, amb una estructura de fusta. Tindran una rampa al mig, que servirà d'entrada principal al recinte de les piscines municipals.

Dos edificis

L'edifici de l'esquerra tindrà 240 m², i s'hi faran els vestidors, els lavabos, la sala de màquines i una cambra tècnica, on hi haurà una caldera, alimentada per les plaques solars de la teulada. També en aquest edifici, hi haurà el control d'accés a les piscines i un espai per als primers auxilis.

L'edifici de la dreta, de 129 m², serà un bar-restaurant, amb una terrassa exterior encara més gran, amb taules que donaran a la zona de les piscines. Com que l'edifici serà separat del dels vestidors, pot funcionar per si sol i, això permetria la utilització de les instal·lacions de restauració encara que la piscina fos tancada.

DOS EDIFICIS

Un, per als vestidors, i l'altre, per al bar-restaurant

El referent de Terrassa

El pressupost per les obres és de gairebé 900.000 euros. Fins el 12 de setembre, les empreses

interessades a fer els treballs poden presentar les seves ofertes, i s'espera que els enderrocis puguin començar el mes següent, a l'octubre, de manera que l'edifici pugui estar llest per a l'estiu que ve.

El projecte arquitectònic és de Jordi Cuní i Xavier Vancells, que ja es va encarregar, per exemple, de fer el nou edifici de l'Atlètic Terrassa d'hoquei. L'Ajuntament contempla també guardar un espai a l'edifici dels vestidors per a triatlètes, de manera que, a banda de donar servei als banyistes de l'estiu, l'equipament sigui útil també per als entrenaments d'esportistes.

Passos de vianants adaptats a tot el passeig de Casserres

L'AJUNTAMENT de Casserres ha decidit eliminar de cop totes les barreres arquitectòniques del passeig Bisbe Comellas. El consistori ha preparat un paquet d'actuacions al passeig en tot l'entramat urbà, des del carrer Pau Casals fins al carrer Pintor Marc. Ara mateix, la majoria de passos de vianants que hi ha en aquest tram de passeig no tenen rampa per accedir-hi i, per tant, són intransitables per a les persones que no poden pujar o baixar escales. En alguns passos, sí que hi ha una petita inclinació, però no compleix la normativa. L'Ajuntament ha decidit posar-hi remei, i hi ha

Els passos del passeig ara no estan adaptats. J. M. SERAROLS

encarregat un projecte que preveu dotze actuacions en passos de vianants. La intervenció més gran es farà a la confluència del passeig amb la plaça Santa Maria.

Panots amb textures

L'accés als passos de vianants des de la vorera es farà amb uns panots amb textures, pensats per indicar el camí a les persones amb discapacitats visuals.

En total, els treballs tenen un pressupost de 154.287 euros, i ara l'Ajuntament està buscant l'empresa que farà les obres. Tenen un termini previst de tres mesos, un cop s'hagin licitat.

CONTINGUT ESPECIAL NUTRICIÓ

Pateixes restrenyiment?

Cinc consells per millorar-lo

Sandra RIBALTA
Dietista-nutricionista

Lestiu, les vacances, la calor i els canvis d'horaris i ritmes que comporta aquest període de l'any, poden fer que també canviïn els hàbits alimentaris. Si bé tot això és positiu, algunes vegades podem trobar-nos que aquesta situació ens afecti interiorment i apareguin alteracions en el ritme deposicional. El restrenyiment com a tal no es considera una patologia, però sí que pot arribar a ser quelcom molt molest per qui el pateix. No és gens aconsellable escollir el camí fàcil i utilitzar laxants com a primera opció, perquè

poden ser molt agressius per l'intestí. En canvi, si que està al nostre abast, seguir unes pautes dietètiques dirigides a millorar aquest problema:

1. Incloure una bona quantitat de fibra a la dieta

La fibra disminueix el temps del trànsit intestinal, ajuda a augmentar el volum fecal, té una gran capacitat de captar aigua i estimula el peristaltisme. La fibra s'obté principalment de cereals integrals, llegums, fruites, verdures i hortalisses, per tant és molt important potenciar aquests aliments en la nostra dieta.

2. Hidratar-se correctament

Beure entre 1,5 i 2 litres d'aigua al dia ajudarà a millorar el trànsit intestinal.

3. Ingerir una dosi òptima de greixos

El greix és un lubricant per

naturalesa, per tant les dietes excessivament restrictives en greixos reforçaran el restrenyiment. És important optar per greixos saludables com l'oli d'oliva verge extra, entre 3 i 4 cullerades soperes al dia.

4. Prendre probiòtics

Els probiòtics són microorganismes vius que, quan els ingerim en quantitats suficients, estimulen el creixement de la microflora intestinal, exercint així

un efecte beneficiós per la nostra salut. El producte probiòtic per excel·lència és el iogurt.

5. Realitzar activitat física amb regularitat

L'activitat física estimula el peristaltisme, és a dir, el moviment natural dels budells. Val a dir que un estil de vida sedentari influeix negativament en el ritme deposicional, així com també esdevé un factor de risc per moltes altres patologies.

Sandra Ribalta
DIETISTA-NUTRICIONISTA
Col·legiada Núm. CAT000280
CONSULTA AMB HORES CONCERTADES
c. Manno Solà, 2, 1r BERGA T. 630 713 986
sandraribalta.com

“Tothom en parlava, però ningú no l’havia vist”

Destapat a Borredà el pas dels traginers, un passatge secret

“**TOTHOM EN PARLAVA**, però mai ningú no l’havia vist”. L’alcalde de Borredà, Jesús Solanellas, explica el misteri del pas dels traginers. El passatge connecta el carrer de la Font amb Can Font, la casa més emblemàtica del poble, que és un antic hostel de passavolants. Els veïns sabien que existia però ningú l’havia vist alliberat com està ara. Fa gairebé 70 anys, el van tancar per fer-hi un magatzem de llenya. I més endavant, va arribar a ser un local comercial, on es va instal·lar una botiga de calçat i fins i tot una perruqueria. Però mai va deixar entreveure la forma original. En els darrers trenta anys, ni tan sols això. La perruqueria va tancar, i va quedar “tancat i barrat per banda i banda”.

Pedra original

L’Ajuntament ha encarregat a una empresa local, Obres i Reformes Camprubí, buidar les parets i el sostre fins arribar al mur antic. “Ha tirat a terra els tancaments, ha netejat l’interior i ha recuperat la pedra original”. Falta el terra, on els treballs no han aconseguit arribar fins a baix de tot. Solanellas promet continuar treballant-hi: “Buscarem l’original i, si existeix, farem tot el possible

Can Font, la casa simbòlica

Es documents més antics que se n’han trobat certifiquen que Can Font ja existia a principis del segle XIV i que era l’hostal de Borredà. Allotjava sobretot viatgers que transitaven pel camí ral de Berga a Ripoll. “Tot sembla indicar que la família que regentava l’hostal, els Serra, eren originaris de Ripoll i que probablement foren establerts a Borredà pels abats del monestir”, expliquen els Mapes de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona. Al segle XVII, consta que tenia set llits, i que per tant continuava servint com a hostel. També tenia un forn, que encara es conserva. Perquè, després de ser hostel, Can Font va ser un forn de pa, un consultori mèdic i una llar d’infants. No és estrany, doncs, que el camí que hi mena —i ningú viu mai no havia vist— s’anomenés el pas dels traginers.

El pas dels traginers de Borredà. AJ BORREDÀ

“Feia tres dècades que estava tancat i barrat per banda i banda”, explica l’alcalde

per restaurar-lo”.

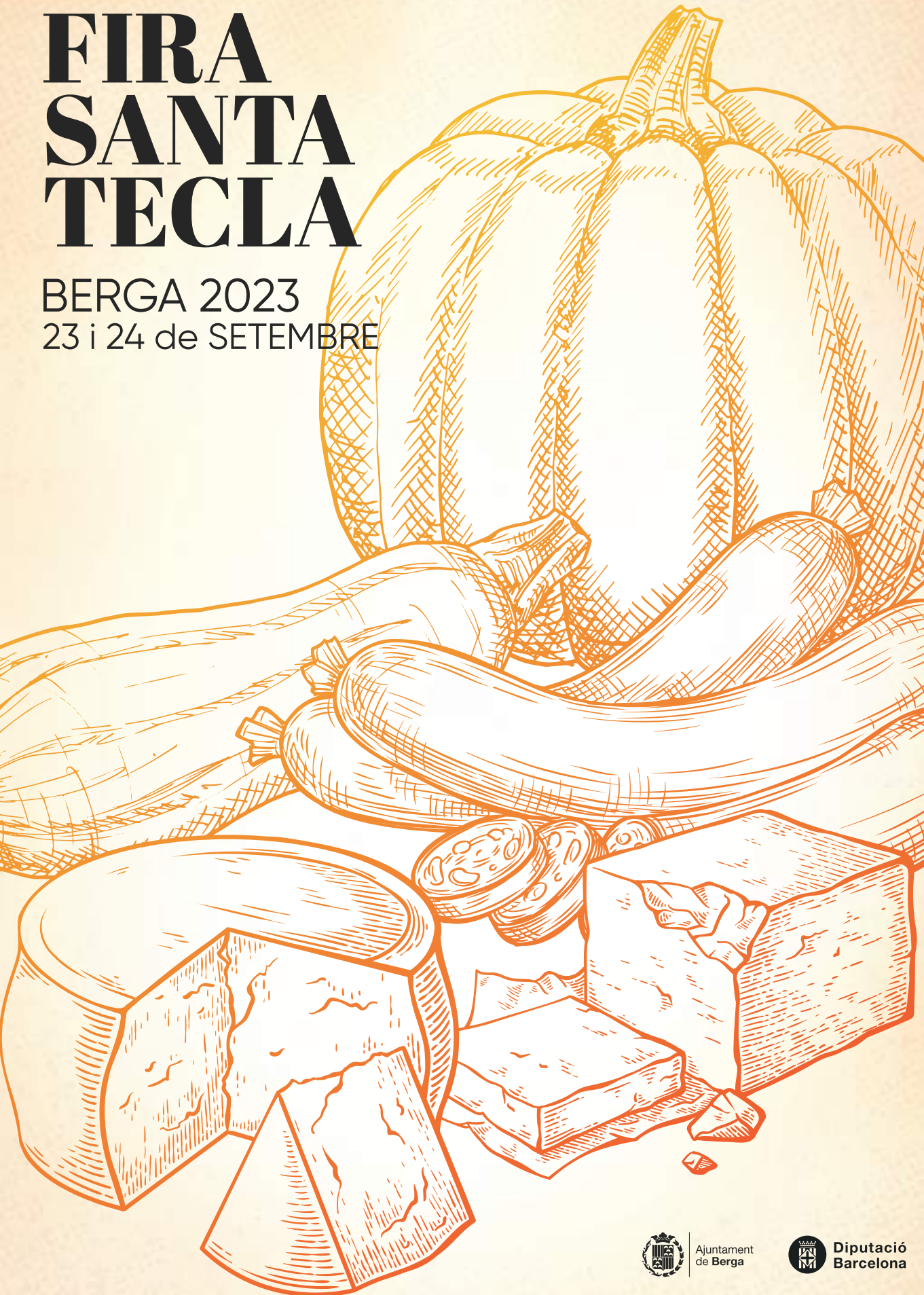
Recuperació de Can Font

Els treballs han costat 13.965 euros i són el primer pas d’un projecte més ambiciós: la recuperació de Can Font per al poble. L’any passat, l’Ajuntament va comprar l’edifici per 130.000 euros amb la intenció de fer-hi locals municipals a la planta baixa i pisos a les dues plantes superiors.

La reforma va per llarg. “Primer, hem de fer un pla director per determinar els usos de cada espai i les tècniques per restaurar tot el conjunt”, adverteix l’alcalde. Però almenys ja està encarrilada la recuperació d’un espai de gran rellevància històrica.

FIRA SANTA TECLA

BERGA 2023
23 i 24 de SETEMBRE

Ajuntament
de Berga

Diputació
Barcelona

El rànkung de les empreses

La número 1 és Catalana de Pinsos, situada entre la Plana i l'Ametlla de Casserres, que va ingressar el 2021 gairebé 37 milions d'euros

DES DE LA CRISI tèxtil i minera dels anys 90, el Berguedà s'ha convertit en una terra d'empreses petites. Només tres tenen més de 250 treballadors. Però destaquen alguns casos d'empreses que s'han anat fent grans i han arribat a superar els 10 milions d'euros de facturació. La Cambra de Comerç n'ha elaborat la llista. L'empresa amb més treballadors, 935, és l'agència de treball temporal CATT, que té la seu central a la plaça dels Països Catalans de Berga, però 30 oficines més arreu de Catalunya, a Madrid, a València i a Palma. I la que factura més, gairebé 37 milions, és Catalana de Pinsos, situada entre la Plana i l'Ametlla de Casserres, al terme d'Olvan.

Grans noms del comerç

La llista té empreses molt conegudes per l'activitat comercial a la comarca, com Ballús i Comercial Peralba, i per la tradició industrial, com la Bergadana de les ambulàncies. Hi figuren també algunes de les grans contractistes que té el Berguedà, com Cedinsa i Pasquina (carreteres) o Containers del Berguedà (residus).

Serradores i tèxtils

Hi ha els gegants del tractament de la fusta: les serradores Boix i Forestal de Catalunya. Hi consta una única empresa tèxtil en una antiga colònia industrial, Meroltex, a l'Ametlla de Merola, que s'ha especialitzat en teixits sostenibles. I una càrnia, Especialitats Pirineus, amb seu al polígon de Berga. Però també s'han fet un lloc

EMPRESSES BERGUEDANES AMB MÉS FACTURACIÓ 2021					
Cambra de Comerç/SABI					
	Nom	Municipi	Sector	Facturació (M euros)	Treballadors
1	Catalana de Pinsos	Olvan	Alimentació animal	36,8	37
2	Comercial Peralba	Berga	Ferrateria i fontaneria	26,3	59
3	Remcobcn	Berga	Maquinària per a mineria	26,1	381
4	Serradora Boix	Puig-reig	Transformació de la fusta	25,3	113
5	Transforma 21 (Bergadana)	Gironella	Carrosseries i automòbils	20,5	88
6	CATT	Berga	Treball temporal	19,1	935
7	Weelko Barcelona	Berga	Mobiliari de wellness	18,1	30
8	Cedinsa Conservació	Puig-reig	Manteniment de carreteres	16,4	74
9	Serradora Forestal de Catalunya	Olvan	Transformació de la fusta	13,9	32
10	Pasquina	Olvan	Construcció de carreteres	13,8	47
11	Containers del Berguedà	Berga	Gestió de residus	13,5	68
12	Faerch Barcelona	Olvan	Embalatges de plàstic	12,9	76
13	Ballús	Berga	Combustibles	12,9	28
14	Especialitats Pirineus	Berga	Carns i embotits	12,8	28
15	Meroltex	Puig-reig	Confecció de teixits	11,8	51

al rànkung d'empreses no tan conegudes per la majoria de població, com la tercera, Remcobcn, amb seu al carrer General Manso de Berga, que dona feina a 381 persones, fa maquinària per a indústria i mineria, i treballa per a les

mines de Súria i Cardona. Weelko Barcelona és una empresa del polígon de la Vallan que factura 18 milions, i treballa en el sector del mobiliari de wellness: per exemple, lliteres i cadires per a salons d'estètica, perruque-

ria i spa i per a consultes de podologia i fisioteràpia. I Faerch Barcelona és una multinacional danesa que fabrica embalatges per a menjar i beure, i que té la seu per a Espanya i Portugal a Olvan.

DEL 18 AL 24 DE SETEMBRE DE 2023

bergActiva

UNA SETMANA PLENA D'ACTIVITATS PER FOMENTAR LA MOBILITAT SALUDABLE

berga comercial

Per a més informació:

Ajuntament
de Berga

CCAM
Consorci de Comerç,
Indústria i Habitatge
de Catalunya

Diputació
Barcelona

Consell Comarcal
Berguedà

Agència de
Desenvolupament
del Berguedà

El Berguedà
terra de futurs

Pla per arreglar 17 camins rurals del Berguedà

LES PLUGES INTENSES del juliol del 2020 van deixar tocat el pont de la Fàbrega, al costat de l'antiga discoteca Menfis de Berga. Els veïns de les cases de Noet es van haver de buscar la vida durant més d'un any per sortir de la zona i accedir a la ciutat o a la C-16, fins al punt que van pintar a la paret un marcador amb els dies que van passar sense pont: 334, deien, quan van dibuixar el mural. Finalment, a finals del 2021, el pont va reobrir després d'un es de 70.000 euros, i que van servir també per fer-hi millores en la seguretat que el veïnat havia reivindicat durant dècades. Després de la llarga espera, el veïnat podrà celebrar aviat una bona notícia: el Consell Comarcal del Berguedà arreglarà bona part del camí, anomenat camí ral de Manresa, des de Cal Corominas fins al límit del terme municipal de Berga, i el ramal que va fins a les cases de Cal Galta i la Casanova. El projecte, de 48.000 euros, preveu pavimentar els trams més malmesos.

Camins en 13 municipis

Les obres formen part d'un paquet d'obres en 17 camins rurals que el Consell Comarcal del Berguedà acaba de licitar. Per primera vegada, la dotació ha estat suficient per atendre totes les demandes dels Ajuntaments. En total, tretze municipis s'hi han presentat.

El que ha aconseguit més diners és Gironella (103.495 euros), que podrà arreglar el camí de la casa Nova del Gibert, el de la Caseta de Can Gironella i el camí dels Pedregals. També destaca l'actuació que farà l'Ajuntament de Cercs a la carretera de la Figuerassa,

OBRES EN CAMINS RURALS 2023

Consell Comarcal del Berguedà

BERGA

El Consell arreglarà el camí ral de Manresa, que surt del pont de l'antiga Menfis

sobretot als trams de més pendent.

Els altres tres municipis que aconsegueixen més inversió són Casserres, que arreglarà el Camí de Cal Soler a Cal Montoliu i el camí de la car-

retera de Puig-reig (BV-4131) fins a la del Guixaró (C-16z); L'Espunyola, que intervindrà al camí de Torrents, i Viver i Serrateix, que reasfaltarà els camins de Serrateix a Castelladral i a Cardona.

33^A FIRA DEL BOLET I DEL BOLETAIRE

LA POBLA DE LILLET

DISSABTE 23 de SETEMBRE

Fira i mercat del Bolet
Tallers de manualitats pels petits
Cassoleta del Boletaire
Cercavila amb els Cap-grossos
XXIII Concurs de plats amb Bolets
VIII Concurs infantil de plats amb Bolets
IX edició del Tasta'n músic
2 grups en directe i tapes i vins per tothom

DIUMENGE 24 de SETEMBRE

Fira i mercat del Bolet
Exposició micològica
V Concurs del Boletaire
Ballets i danses
Cassoleta del Boletaire
Dinar del Boletaire

23 i 24
DE SETEMBRE
DE 2023

Ajuntament de
La Pobla de Lillet

Diputació
Barcelona

COMERC
Poblata

Marc Bernal, de Berga al Barça

Juga de blaugrana des de prebenjamí, i ara, amb 16 anys, ha brillat en la pretemporada del Barça Atlètic, convocat per Rafa Márquez

EL FUTBOLISTA berguedà Marc Bernal ha estat una de les sensacions de la pretemporada del Barça Atlètic. L'entrenador, Rafa Márquez, ha convocat el migcampista de Berga per a la fase de preparació del filial del FC Barcelona, tot i que només té 16 anys.

Bernal va viatjar amb el segon equip a l'*stage* que va fer a la Vall d'en Bas (Garrotxa), i fins i tot va marcar un dels gols que va donar la victòria (4-1) en l'amistós que va disputar contra l'Al-Arabi (Qatar).

Al berguedà, que ha jugat com a cadet aquesta última temporada, li tocava per edat passar al juvenil. Però l'actuació que ha tingut aquestes últimes setmanes fa pensar que pot tenir oportunitats amb el Barça Atlètic. De fet, tot i tenir fitxa de juvenil, un cop acabada la pretemporada segueix tenint presència al filial: va disputar els 90 minuts del primer partit de lliga. I tot, només dos mesos després de signar el primer contracte com a professional amb el FC Barcelona.

Al Barça des de petit

Nascut el 26 de maig del 2007, Bernal va començar a jugar a futbol de ben petit, animat pel seu germà. Amb 4 anys, es va inscriure al CE Berga, on va jugar dues temporades. Després, va passar al Gimnàstic de Manresa, i d'aquí ja va fer el salt com a prebenjamí al FC Barcelona. Amb 10 anys, va tornar a jugar a Berga, però aquest cop com a visitant, vestit amb la samarreta del Barça, i va ser designat millor jugador del Torneig Ciutat de Berga. El 2018, amb només onze

1

Els inicis a Berga

Va començar al CE Berga, va passar al Gimnàstic de Manresa i és al Barça des de prebenjamí

2

Pretemporada brillant

Amb només 16 anys, ha fet pretemporada amb el filial i ha jugat tot el primer partit de lliga

3

"Gran joia"

El president del Barça, Joan Laporta, ha parlat d'ell com un migcampista amb futur

anys, va ser proclamat millor esportista base a la Nit de l'Esport, que va organitzar l'Aquí Berguedà.

En una entrevista a La Vanguardia, el mes passat, el president del Barça, Joan Laporta, va mencionar Marc Bernal com un dels noms del futur del club. L'actuació que ha tingut aquest estiu a les ordres de Rafa Márquez ha despertat admiració. El periodista Albert Rogé diu que Bernal és el "gran tapat" de la pretemporada del Barça Atlètic: "Al club, estan sorpresos amb el seu nivell, i apunta que tindrà presència al filial tot i ser juvenil de

primer any". El diari Sport ha dit de Bernal que és "un dels futbolistes amb més talent del planter" i que té "una projecció indiscutible", i l'ha qualificat de "gran joia". I Mundo Deportivo l'ha posat a la llista dels sub-16 encaminats a seguir els passos de Lamine Yamal, que ja ha debutat amb el primer equip.

"Tot per triomfar"

I no només això. "El seu nom va apareixent per tot arreu, i a la vegada, el veiem per Berga, i segueix sent el Marc de sempre", diu el regidor de Joventut, Isaac Santiago: "Ho té tot per arribar a triomfar".

Marc Bernal, a l'*stage* que va fer amb el Barça Atlètic a la Vall d'en Bas (Garrotxa). M. B.

VENDA

C/Bruc, 3 - Berga - Tel. 93 822 25 26
www.pirineu2000.com

ATENCIÓ!
**ES NECESSITEN PISOS I CASES
DE VENDA I LLOGUER
A BERGA I COMARCA**

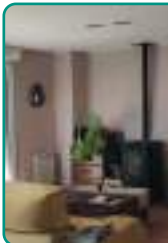
G14982 FÍGOLS

Finca Rústica de 40 ha. totals. Aprox. 22 ha. Són de cultiu i pastures, la resta de bosc i erm-matoll. Casa de pedra i de superfície aproximada 550 m2, a reformar. Pellisser de pedra de superfície aprox. 250 m2, a reformar. Aigua i llum. **PREU: 395.000€**

C17237 BERGA - ZONA PL. DE LES FONTS

Pis reformat i amb molta vista de 90 m2, compost per cuina-menjador, rebost, dues habitacions dobles, bany complet, balcó per davant i per darrere.
PREU: 67.000€

D15030 AVIÀ

Dúplex de 84 m2 aproximadament. A la planta baixa compta amb menjador, cuina, habitació doble, bany complet i balcó. Primera planta dues habitacions dobles. Calefacció de gasoil i pellets. Aire condicionat. Opció a garatge tancat. **PREU: 160.000€**

C17219 BERGA - ZONA PISCINES

Pis en exclusiva de 50 m2 aproximadament, compost de cuina-menjador, rebost, 2 habitacions dobles, bany complet amb plat de dutxa, galeria amb sortida a la terrassa.
PREU: 65.000€

C8132 BERGA - ZONA PISCINES

Pis planta baixa de 100 m2 amb jardí de 62 m2. Menjador estar, cuina, bany, 4 habitacions dobles. Golfes de 25 m2, sot de 15m2 i garatge compartit.
PREU: 130.000€

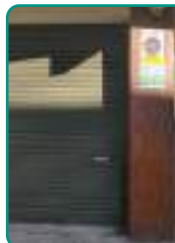
D8369 SANT CORNELI

Dúplex de 70 m2, compost per menjador-cuina amb llar de foc i bany complet. 1ª planta amb dues habitacions. Pis ideal per segona residència, estil rústic amb acabats de fusta. Espai exterior amb BBQ comunitària.
PREU: 69.000€

H4297 GIRONELLA - URB CAL RAMONS

Parcel·la de 1000m2, aproximadament, amb tots els serveis i amb situació excel·lent.
PREU: 87.000€

J14269 PUIG-REIG

Local de 47 m2 ideal per garatge, magatzem o local comercial.
PREU: 27.000€

D15102 GIRONELLA

Dúplex de 140 m2, compost per: PB: menjador, cuina, 2 habs (1 doble i 1 individual), bany complet i balcó. Habitació de rentar a sota escala. P1: una sala gran, dues habitacions dobles, bany complet i solàrium. Opció a garatges. **PREU: 160.000€**

H17045 CASSERRES

Parcel·la de 250 m2, molt ben situada al centre del poble, per construir unifamiliar.
PREU: 60.000€

C16871 BERGA - ZONA PSG. INDÚSTRIA

Pis per reformar, compost per menjador, cuina, quatre habitacions, bany i galeria amb vista al Passeig de la Indústria.
PREU: 59.000€

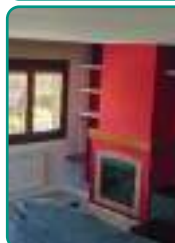
E2138 BERGA

Unifamiliar de 150 m2, amb soterrani gran. PB: garatge per a 2 cotxes, sala, menjador, cuina, bany i sortida. P1: menjador estar, cuina, 1 habitació i bany. P2: tres habitacions (1 molt gran) i bany. Sotateulada: sala i 1 habitació. **PREU: 275.000€**

L17192 PUIG-REIG

Àmplia plaça de pàrquing de venda o lloguer, amb bon accés
PREU: VENDA: 7.000€ - LLOGUER: 40€/mes

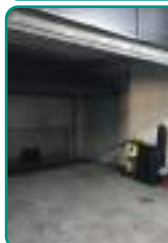
C16674 BERGA - ZONA CANAL IND.

Dúplex de 83 m2, compost per PB: amb menjador amb llar de foc i sortida al balcó, cuina amb balcó, rebost i bany amb plat de dutxa. P1: amb 3 habitacions, (1 doble i 2 individuals), bany complet i solàrium. Pàrquing inclòs. **PREU: 150.000€**

F14905 CASSERRES

Conjunt de dues cases sobre parcel·la 540 m2, amb accés per dos carrers. Casa de 305 m2 amb locals als baixos. P1: 2 pisos de 70 m2 a reformar. Casa pairal de 240 m2 construïts, baixos de 120 m2, P1: 120 m2 i jardí de 245 m2. **BAIXADA DE PREU! 195.000€**

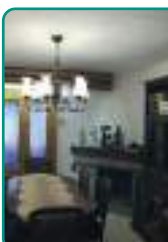
L16065 BERGA - ZONA CANAL IND.

Garatge tancat amb bon accés i amb altell.
PREU: 19.000€

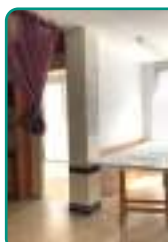
D16432 EL GUIXARÓ

Pis de 60 m2 en plena natura, compost per menjador, cuina, tres habitacions (2 dobles, una d'elles amb vestidor i 1 individual), bany complet i galeria. Finestres d'alumini. Opció a garatge tancat de 8 m2.
PREU: 50.000€

F17125 CAL ROSAL

Casa de dues plantes de 90 m2, amb PB: rebedor, menjador amb llar de foc, saleta amb llar de foc, cuina, rebost, habitació de caldera i jardí. P1: amb tres habitacions (dues dobles i una individual), bany complet i terrassa. **PREU: 125.000€**

I9415 ZONA CARRER DEL ROSER

Local de 70 m2 aprox., amb sala principal, tres espais de reunió i bany.
PREU: 55.000€

Roger Mas canta a Queralt (una delícia)

T'AGRADARÀ SI...

T'emociones mirant Queralt des de Berga i Berga des de Queralt

NO ET PERDIS...

La imatge insòlita de veure castells a la plaça del Santuari, amb el paisatge de Berga de fons

ELS CAPITANS l'han tornat a fer grossa, i aquest any, de nou, la Gala de Queralt s'ha convertit en una setmana sencera de cultura i festa queraltina. Enguany, la cova de la troballa celebra el centenari i, per això, s'aprofita la setmana de la Gala per reivindicar-ne la importància històrica. El dia de la Gala, divendres 8, es farà una visita guiada a la cova, amenitzada per l'Orfeo Berguedà. També destaca el concert del cantautor solsoní Roger Mas, que tancarà la jornada, a dos quarts d'onze de la nit, a la plaça del santuari. Abans, però, hi haurà una de les grans imatges que deixarà la Gala d'aquest any. Serà la dels castellers de Berga a la plaça del santuari: hi faran un assaig, a partir de les 7 de la tarda, i organitzaran un sopar popular just després. Més enllà del dia de la Gala, hi haurà una exposició al Museu Comarcal sobre la cova. A més, aquest setembre, s'ha presentat el conte infantil "El secret de la cova de Queralt", de Xavier Gonzàlez-Costa, i la sardana "Castellberguedà", de Lluís Gual.

📍 Gala de Queralt

BERGA

Fins el 8 de setembre
aquibergueda.cat/agenda

MÚSICA

Tres dies de folk amb gràcia i sabor

LA RUMBA de Sabor de Gràcia posarà alegria al Festival Berguedà Folk, que transforma Cal Pons de dalt a baix. Hi haurà tallers i balls a la plaça, a l'església, a la torre i en dos envelats que s'han instal·lat a la colònia.

El cartell és ampli i divers: de la rumba catalana a les jotes de Manacor, de les polifonies mediterrànies a les danses bretones. El festival, a més, recupera els tres dies de programació: comença divendres 15 i s'allarga fins diumenge 17. A banda de Sabor de Gràcia, passaran per Cal Pons grups com Bal'o'gdjo, Lyradanz, Flowk Quartet, Ciak Boum, Man Encantada, Parapente 700 o Accordzéam, entre d'altres.

Les inscripcions i els abonaments per participar a totes les activitats es poden fer a través del web del festival. L'abonament complet es pot adquirir fins el 10 de setembre per 105 euros. Ara bé, aquest any s'han establert descomptes importants per als majors de 65 anys, els residents a Puig-reig, les persones amb diversitat funcional, les que tenen una situació de vulnerabilitat econòmica i els menors d'edat. Tot plegat fa que ja hi hagi centenars d'inscrits d'arreu del món. I és que és difícil trobar excuses per no acostar-se a Cal Pons.

📍 Festival Berguedà Folk

Cal Pons | PUIG-REIG

Del 15 al 17 de setembre
berguedafolk.org

NATURA

L'espectacle de la brama

Els cérvols mascles lluiten per aconseguir l'harem de femelles més ampli de la contrada. En aquesta època de l'any, la brama és un espectacle. El biòleg Salvador Puigmartí s'ofereix a acompanyar-nos-hi i a observar l'escena amb prismàtics i telescopis, i fins i tot a fotografar-la a distància. Cal inscripció prèvia amb antelació, perquè les places volen.

📍 Brama del cérvol

Ajuntament | CASTELLAR DE N'HUG
Dissabte 30 de setembre | 17.00
Inscripcions: pncadimoixero@gencat.cat

RECERCA

Ciència i claustre

L'Exploratori dels Recursos de la Natura, de UPC i l'Ajuntament de Berga, n'ha pensat una de molt estimulante: converses de recerca fent postres al claustre de Sant Francesc amb sis investigadors de Berga d'àmbits ben diversos.

📍 Nit Europea de la Recerca

Claustre de Sant Francesc | BERGA
Divendres 29 de setembre | 20.00
exploratori.org

TEATRE

Teràpia per riure

El senyor Peric pateix una malaltia mental estranya i decideix visitar un prestigiós psiquiatre que voldrà estudiar el seu cas a fons. Ho farà en una sessió plena d'escenes sorprenents que s'alternaran amb gags per fer-se un tip de riure. Aquest és l'argument de l'obra "Terapèutic", una comèdia delirant protagonitzada per Jaume Fàbregas i Jordi Ferragut.

📍 Terapèutic

Sala Gran de l'Ateneu | AVIÀ
Diumenge, 17 de setembre | 18 h
aquibergueda.cat/agenda

JUAN MIGUEL MORALES

MÚSICA

El Belda (i food trucks) a Olvan

POCS GRUPS serien capaços de convertir *Milionària* de Rosalía en una soca caribènia tocada amb acordió diatònic. El Belda i el Conjunt Badabadoc ho han aconseguit, i ho demostren en un concert a Olvan. S'hi afegeixen *food trucks* per sopar i l'inclassificable PD Nanfu.

📍 El Belda i el Conjunt Badabadoc

Pista poliesportiva | OLVAN
Dissabte 9 de setembre | 20.00
aquibergueda.cat/agenda

**Restaurant
CAL PARERA**

**Tel. 93 823 03 78
635 98 32 45**

Carretera C-26 km. 136,5
calparerarestaurant@gmail.com

L'ESPUNYOLA

INSTAL·LACIONS · MANTENIMENT · SERVEI TÈCNIC
de tota classe d'equipaments de seguretat i protecció contra incendis

MOLERA
DES DE 1965

DR FLEMING, 4 · BERGA
938 211 047 EXTINTORMOLERA.COM

Vine, t'aconsellarem!

Productes agropecuaris
Fitosanitaris i ecològics
Flors i plantes · Pinsos
Complements i aliments vius
Botiga d'animals · Peixos
Gran Via, 7 - Berga
T. 93 821 13 27
agrovincenc.blogspot.com

**Assessorament gratuït cada dia,
a càrrec de JAUME ESTEVEZ,
tècnic agrònom**

Horaris
NO TANQUEM AL MIGDIA
Dilluns a divendres (09:00h a 20:00h)
Dissabte (09:00 a 13:30 i de 18:00 a 20:00)

c. Gran Via, 28
HORARI 8.30-20.30 (estiu 8.30-21.00)

**farmàcia
ALVAREZ-SAZ**

La teva farmàcia

Av. Canal Industrial, 14
HORARI 8.30-20.30

**CUINES
PORTES
PARQUETS
MARCS A MIDA
SERRALLERIA 24 H(urgent)
REPARACIONS AMB FUSTA**

C/ Pere II, 15- Berga. Tel. 938213717- 646260069
fusteriaarcos@gmail.com www.fusteriaarcos.com

Clínica Podològica

**M. Teresa Velilla Muixí
Silvia Genís Barniol**

Plantilles personalitzades
per a nens, adults,
esportistes, diabètics...
tractaments per tot tipus
d'afectacions de la pell i ungüals

**Lluís Millet, 25-27 entl.
BERGA · T. 93 821 25 72**

**SERVEI DE PSICOLOGIA
AL BERGUEDA**

Gironella acull una consulta de
Psicologia que ofereix sessions
psicoterapèutiques a adults i parelles.
**la Psicologia ens ofereix un camí cap
al benestar personal, el Psicòleg
col·labora amb tu per seguir-lo**

20 ANYS D'EXPERIÈNCIA
OLGA MASSANA SANCHEZ

Ara també oferim servei de psicologia infant
juvenil a càrrec de la psicòloga Eva Castro Albós,
que treballa amb nens, adolescents i famílies.

699 271 341 · Carretera Bassacs, 52 · 08680 Gironella
olgams@olgamassanapsicologia.cat
olgamassanapsicologia.cat
Sessions presencials
i també online

Olga Massana

**el Xollo
segona mà
Berga**

**ANTIGUITATS
ELECTRODOMÈSTICS
ART MOBLES
i un llarg etc d'articles**

**C. Barcelona 23 · BERGA
643 003 270 · 93 822 31 72
xollomercat@gmail.com**

NOU!
menú diari per 8€!
ara també, els caps de setmana
-de dilluns a diumenge-

**Dissabtes, diumenges i cada dia que vulguis
fes comanda dels teus plats preferits:**

Escudella
Pasta
Verdura variada
Amanides fresques
Amanides de temporada
Arrossos
"Fideuà"
Llegums

Peixos a la planxa
Carns a la planxa
Guisats de:
Conill / Pollastre
Mandonguilles
Cargols
"Callos"
Morro i orella
Cada dia, arrebossats variats
Croquetes

Fruita del temps
Fruits secs
Làctics
Gelats

**Pellastres a l'ast
Dissabtes i diumenges**

Tot per emportar!

**Obrim de
dilluns a
diumenge
de 9:00 a 15:00**

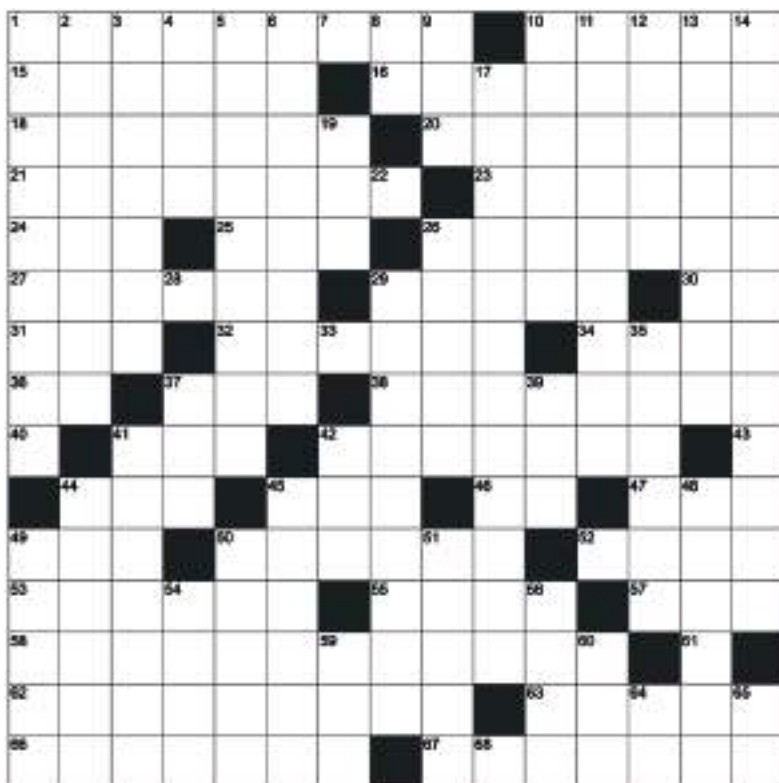
**Pg. de la Indústria, 78-80
BERGA · Tel. 93 822 86 16**

**Feines de
paleta
Reformes
en general**

**Pintura
Revestiment de
pedra natural en
murs i façanes**

**GT
GARCIA TORRES**

Per a més informació
675 55 11 22
garciatorresconstuc@gmail.com
(de dilluns a divendres de 10 a 13h
i de 16 a 20h)

Mots berguedans

XAVI ROSSINYOL

OFERTS PER
XTREM.CAT

VERTICALS

- 1 Municipi en quatre trossos, de l'Alt i el Baix Berguedà
- 2 Portar la contrària a l'IPC
- 3 Desitjarem vivament que arribi la grua
- 4 Els pots comptar amb els cinc de la mà
- 5 Fet de números
- 6 Estriparà el cor
- 7 Centre de Casserres
- 8 Rancor sense límits
- 9 Naixement de l'aorta
- 10 Pell de peix
- 11 Virtuts
- 12 Dent agressiva
- 13 Com la pasta
- 14 Ciclisme i pólvora
- 17 Expertes en els invertebrats nematodes
- 19 Senyors
- 22 Surt i entra a Sagàs
- 26 Descendents de primer grau
- 28 Olvan est
- 29 Parròquia del bar
- 33 Uneix Viver amb

Serrateix

- 35 Veí de Teheran, decapitat per la tirania
- 37 Samoa oriental
- 39 Això que estudien els adolescents
- 41 Vespres de tardor
- 42 El forat més fred de la Cerdanya
- 44 Companya de xerínola
- 45 Raim tirant a verd
- 48 Malalta
- 49 Fabricat
- 50 Cap de setmana cutre
- 51 Material de què està fet el 12
- 52 A l'entrada de Casserres
- 54 Fragment (o naixement)
- 56 Et passa si dones (i tens sort)
- 59 Al contrari
- 60 Conviuen a Eslovènia
- 64 Article d'home
- 65 Senyor
- 68 Nord

Comprova
aquests mots i
fes-ne d'altres a
aquibergueda.
cat/mots

HORITZONTALS

- 1 Ploranera de portal
- 10 11 de futbol i 5 de bàsquet
- 15 Destaparà
- 16 Pregunto al senyor doctor
- 18 Clubs del port
- 20 Tornar a port
- 21 Golfes
- 23 Pacient
- 24 Mini oceà
- 25 Senyora de Londres
- 26 Sagrada o política
- 27 Deessa guerrera
- 29 Publicitat a mitges
- 30 Van juntes a Saldes
- 31 En Carrey no va al gimnàs
- 32 Bato els cereals
- 34 La Clotet és mig sarraïna
- 36 Sortint de Mont-major
- 37 Possessiu poètic de revista
- 38 El que no sap llegir no arriba fins aquí
- 40 El cor de Berga
- 41 Després de la guspira i abans de la cendra
- 42 Arrenca el fèmur
- 43 Surt de Capolat
- 44 Se separa de la palla
- 45 Es dirigeixen a la furgoneta, els anglesos
- 46 Va, cap a Londres!

- 47 Fa vida en una branca
- 49 Mig cremat
- 50 Dia vermell
- 52 Els pots comptar amb els dits de la mà
- 53 Descans inspirador
- 55 Always
- 57 Pregunta-m'ho en anglès
- 58 Cridaneres
- 61 Té una bessona a Bagà
- 62 Tancar amb un precinte de la policia
- 63 Coronats de vidalba
- 66 Botifarres berguedanes
- 67 Prendre el sol

PARAPENT AL BERGUEDA
DES DE 1999

Anem a fer un vol?

629 50 66 96

xtrem.cat

Ballús

Servei d'Automoció

